

Dosar nr. 2r-568/23
2-22170041-01-2r-12122023

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (Iu. Hîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Mihaila, A. Braga)

D E C I Z I E

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Pavel Spancioc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Piotr Kravciuk
împotriva lui Pavel Spancioc cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și
a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 22 noiembrie 2022, Piotr Kravciuk a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Pavel Spancioc, prin care a solicitat încasarea din contul acestuia în
beneficiul său a sumei de 3222 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat, 5000 de
lei – prejudiciul moral și cheltuielile de judecată compuse din 1320 de lei, ce
constituie cheltuieli de transport, 1000 de lei, pentru instrumentarea cauzei (lucrări
cadastrale) și 2000 de lei – cheltuieli pentru asistența juridică acordată.

Prin hotărârea din 14 iunie 2023 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești, s-a
admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantul Piotr Kravciuk.

S-a încasat de la Pavel Spancioc în beneficiul lui Piotr Kravciuk prejudiciul
material în sumă totală de 4 222 de lei, prejudiciul moral în sumă de 500 de lei
precum și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 2000 de lei, în rest acțiunea civilă
s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Pavel Spancioc în beneficiul Bugetului de Stat, taxa de stat în
mărime de 200 de lei (f.d.59, 64-69).

La 07 iulie 2023, Pavel Spancioc a depus cerere de apel împotriva hotărârii din
14 iunie 2023 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești, solicitând admiterea acestuia și
casarea hotărârii primei instanțe (f.d.74-75).

Prin încheierea din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat
curs cererii de apel depuse de Pavel Spancioc, cu acordarea apelantului, a unui
termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru a prezenta

cererea de apel motivată și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 187,50 de lei. Totodată, i-a fost explicat că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită fără examinare (f.d.80-82).

Prin încheierea din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Pavel Spancioc, și s-a remis în adresa apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.88-91).

La 16 noiembrie 2023, Pavel Spancioc, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre examinarea la Curtea de Apel Chișinău (f.d.97-98).

În susținerea cererii de recurs, recurentul a precizat că, prin încheierea din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău i-a fost acordat termen pentru achitarea taxei de stat și depunerea apelului motivat.

Astfel, la 09 octombrie 2023 a prezentat chitanța privind achitarea taxei de stat, iar apelul depus de el la 07 iulie 2023 este motivat. Or, în acel apel a indicat toate argumentele sale și din care considerente nu este de acord cu hotărârea adoptată de către Judecătoria Orhei, sediul Telenești, iar alte probe sau argumente nu are.

De altfel, cu titlu subsidiar, recurentul a subliniat că în cererea de apel nu a indicat că depune apel nemotivat. Respectiv, nu cunoaște din care criterii instanța de apel l-a considerat nemotivat și la obligat să depună un apel motivat.

La 12 decembrie 2023, în adresa lui Piotr Kravciuk a fost expediată copia cererii de recurs depuse de Pavel Spancioc.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului declarat de Pavel Spancioc, intimatul nu a depus referință în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurent.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs consideră că, recursul declarat de Pavel Spancioc la 16 noiembrie 2023 este în termen, având în vedere faptul că, încheierea recurată a fost pronunțată la 18 octombrie 2023 și expediată părților, prin intermediul oficiului poștal, la 27 octombrie 2023 (f.d.92), iar date, care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Pavel Spancioc întemeiat și pasibil de fi admis, cu casarea încheierii din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Materialele cauzei atestă că la 07 iulie 2023, Pavel Spancioc a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 iunie 2023 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, solicitând admiterea acestuia și casarea hotărârii primei instanțe (f.d.74-75).

Prin încheierea din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Pavel Spancioc, cu acordarea apelantului, a unui termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru a prezenta cererea de apel motivată și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 187,50 de lei. Totodată, i-a fost explicat că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită fără examinare (f.d.80-82).

La 05 octombrie 2023, Pavel Spancioc a depus cerere, prin care a solicitat punerea pe rol a apelului său din motivul achitării taxei de stat, anexând în acest sens ordinul de încasarea a numerarului nr.056 din 05 octombrie 2023 (f.d.85-87).

Prin încheierea din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Pavel Spancioc, și s-a remis în adresa apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.88-91).

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a conchis că, deși prin încheierea din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, i s-a comunicat apelantului Pavel Spancioc despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 187,50 de lei, ultimul, prin cererea depusă la data de 09 octombrie 2023 sub nr. S-7566, a prezentat doar dovada achitării taxei de stat în sumă de 187,50 de lei, fără a prezenta cererea de apel motivată, în care să fie indicate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului. Prin urmare, neajunsurile stabilite prin încheierea din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, au fost înlăturate parțial.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră premature și nejustificate concluziile și soluția instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel depuse de Pavel Spancioc împotriva hotărârii din 14 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Aceasta deoarece, potrivit art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii cererii de apel), cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate art. 365 alin. (1) lit. d) și alin.(4) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii cererii de apel), în cererea de apel se indică: motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În corespundere cu art. 368 din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii cererii de apel), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Pornind de la cele menționate supra, coroborate cu probele administrate la dosar, instanța de recurs consideră neîntemeiată poziția instanței de apel referitoare la faptul că apelantul nu a prezentat apelul motivat.

Or, din materialele cauzei rezultă că, la 07 iulie 2023, în temeiul art.357 din Codul de procedură civilă, Pavel Spancioc, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 iunie 2023 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, prin care a solicitat casarea acesteia, indicând în sensul art.365 alin. (1) lit.d) din Codul de procedură civilă, că nu a fost citat și informat despre ieșirea la fața locului împreună cu comisia, astfel cercetarea comisiei desfășurându-se în lipsa sa, nu s-au specificat membrii comisiei, întrucât nu există o dispoziție a primarului sau consiliului local în acest sens, nu există nicio probă ce ar confirma cuantumul cheltuielilor suportate la lucrările agricole efectuate de reclamant. Or, orice operațiune tehnologică, materialul semincer, îngrășămintele minerale au un cost și la procurarea lor se eliberează bonuri fiscale, inclusiv și la prestarea serviciilor agricole, prima instanță a încasat din contul său cu titlu de prejudiciu material suma de 4222 de lei, deși conform actului constatator prejudiciul constituie 3222 de lei, iar deoarece încă nu a primit hotărârea motivată, nu cunoaște concluziile instanței la acest capitol (f.d.74).

Totodată, la 05 octombrie 2023, Pavel Spancioc, prin intermediul oficiului poștal a expedit în adresa Curții de Apel Chișinău, cererea prin care a solicitat punerea pe rol a apelului său din motivul achitării taxei de stat, anexând în acest sens ordinul de încasarea a numerarului nr.056 din 05 octombrie 2023 (f.d.85-87).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Pavel Spancioc a înlăturat integral și în termen neajunsurile indicate de instanța de apel în încheierea din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, respectiv, cererea de apel depusă de acesta întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 din Codul de procedură civilă și prin prisma art.368 alin. (2) din Codul de procedură civilă, apelul urma a fi considerat depus la data prezentării inițiale.

Iar, în cazul în care apelantul Pavel Spancioc considera relevant de a-și completa motivele de fapt și de drept din cererea de apel, acesta în conformitate cu art.365 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, avea dreptul de a le include într-o cerere de apel suplimentară pe care să o depună după ce lua cunoștință de hotărârea integrală.

De altfel, instanța de recurs notează că, în situația în care neînlăturarea neajunsului nu este imputată recurentului, prin restituirea cererii de apel în prezenta speță, s-ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngrădi în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, ceea ce ar constitui încălcarea art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede că orice persoană are dreptul la judecare în mod echitabil a cauzei sale.

Totodată, pornind de la respectarea dreptului la un proces echitabil, care include și dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu

efectiv conform art. 13 CEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate. În caz contrar, partea apelantă ar fi lipsită de posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a cita ca fiind pertinente și prevederile art. 26 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât niciuna dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Pavel Spancioc, urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii în procedură a cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Pavel Spancioc.

Se casează încheierea din 18 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Piotr Kravciuk împotriva lui Pavel Spancioc cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii în procedură a cererii de apel.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecătorii

Ion Malanciuc

Diana Stănilă